

Sygn. akt III U 1037/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy T. F. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania T. F. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 29 sierpnia 2014 r. **nr** (...)

I. **zmienia** zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. F. (1) prawo do emerytury w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 24 lipca 2014 r.,

II. **stwierdza**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia,

III. **zasądza** od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy T. F. (1) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 1037/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 listopada 2014 r.

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2014 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy T. F. (1) prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). Nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a jedynie 2 lata, 5 miesięcy i 5 dni.

Organ rentowy stwierdził, że brak podstaw do uwzględnienia szczególnego zatrudnienia wnioskodawcy w następujących okresach:

- 1 września 1969 r. – 31 grudnia 1982 r. w (...) Zakładach (...) w P. oraz

- 3 stycznia 1983 r. – 8 kwietnia 1993 r. w Zakładach (...) w P. z uwagi na brak świadectw pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca T. F. (1) w dniu 10 września 2014 r. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się jej zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i niezgodna ze stanem faktycznym. Na potwierdzenie charakteru wykonywanej pracy powołał się na zeznania świadków, wnosząc o uwzględnienie pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Ponownie stwierdzono, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniesiono, że spośród ustawowych warunków wnioskodawca wykazał 25-letni staż ubezpieczeniowy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Natomiast na dzień złożenia wniosku emerytalnego nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wskazał, że okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych może potwierdzić jedynie zakład pracy, ewentualnie jego następca, na podstawie posiadanej dokumentacji i w ściśle określonej formie, zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a z zachowanych dokumentów nie wynika aby praca na stanowiskach ślusarza oraz kierowcy ciągnika-robotnika fizycznego sadu należała do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. F. (1) urodzony (...) złożył w dniu 23 lipca 2014 r. wniosek o emeryturę, oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że nie pozostaje w stosunku pracy.

Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia dołączył świadectwa pracy oraz dokumentację osobową z okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w P.. Równocześnie przedłożył Oświadczenie, że świadczył pracę w warunkach szczególnych.

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 29 sierpnia 2014 r. ustalił, że wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 27 lat, 3 miesiące i 2 dni. Niemniej odmówiono mu prawa do emerytury z uwagi na nieudokumentowanie zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat. Uwzględniono jedynie takie zatrudnienie w Nadleśnictwie K. w wymiarze 2 lat, 5 miesięcy i 5 dni.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dn. 23.07.2014 r.

- Oświadczenie wnioskodawcy,
- Świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dn. 8.01.1996 r.,
- świadectwa pracy z dnia 31.12.1982 r. i 9.04.1993 r.
- decyzja odmowna z dn. 29.08.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca T. F. (1) z zawodu monter konstrukcji stalowych pracę zawodową, w ramach nauki zawodu, rozpoczął od 1 września 1969 r.

w Zakładach (...) im. 22 lipca Spółdzielnia Pracy w P.. Do 31 sierpnia

1972 r. odbywał naukę, a następnie pracował wykonując faktycznie prace ślusarza-tłoczarza. W czasie tego zatrudnienia wnioskodawca odbył też zasadniczą służbę wojskową w okresie od 23 kwietnia 1974 r. do 15 kwietnia 1976 r.

Początkowo, przed służbą wojskową, wnioskodawca pracował w zakładzie

w P. przy ul. (...) przy tłoczeniu różnych elementów z blachy stalowej. Po powrocie z wojska został skierowany do pracy przy agregacie do produkcji siatki ogrodzeniowej z blachy – segmentu ogrodzeniowego. Od początku lat 80-tych produkcja elementów ogrodzeniowych odbywała się w zakładzie w P.. Tam dodatkowo produkowano też kątowniki, okna do obór i piwnic, skrzynki elektryczne. W związku

z produkcją cały czas pracowało 6 pras i 2 agregaty do wytwarzania metalowych elementów - siatki i kątowników, na których była mocowana siatka. Siatka ogrodzeniowa produkowana była z blachy stalowej. Prace przy jej wytwarzaniu wymagały cięcia blachy na gilotynie, następnie obsługi agregatów, które tłoczyły blachę na „oczka” siatki, a na końcu mocowania siatki na kątownikach, tak aby powstał segment ogrodzeniowy. Przy agregacie równocześnie pracowało dwóch robotników, w zakładzie były dwie takie maszyny. Każdy robotnik w miesiącu produkował około 1000 segmentów. Obsługiwał je m.in. wnioskodawca

i świadkowie T. F. (2) i L. S. (1). Praca odbywała się na trzy zmiany, pracownicy mieli ustaloną pensję w systemie akordowym. Z pracy rozliczali robotników mistrzowie i kierownik zakładu. Z uwagi na równoczesną pracę kilku maszyn – pras i agregatów na hali produkcyjnej bez przerwy był hałas.

Sąd ustalił też, że Zakłady (...) zmieniły nazwę na (...)

i funkcjonowały w oparciu o kilka zakładów, w których produkowano oprócz elementów metalowych, także środki chemiczne: pastę do butów i podłóg, świece.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- Zaświadczenie z dnia 31.08.1972 r.
- angaże z lat 1980-82,
- listy płat 1972-1982,
- świadectwo pracy z dnia 31.12.1982 r.,
- kserokopia książeczki wojskowej

2. Akta osobowe wnioskodawcy z firmy (...):

- Odpis świadectwa szkolnego z dnia 19.02.1983 r.,
- kwestionariusz osobowy,

3. zeznania świadków:

- T. F. (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. – 21 min.),

- L. S. (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. - 28 min.),

4. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. - 51 min.).

Następnie od 3 stycznia 1983 r. za porozumieniem między zakładami pracy wnioskodawca został zatrudniony w (...) Wytwórni (...) w P.. Przyjęto go do pracy na stanowisko robotnika fizycznego sadu – kierowcy ciągnika na czas nieokreślony. Faktycznie w zatrudnieniu pozostawał tam do 8 kwietnia 1993 r. tj. likwidacji firmy. O tę pracę wnioskodawca starał się w związku z tym, że była wykonywana głównie w sadzie w Krasiczynie, blisko miejsca jego zamieszkania. Do obowiązków wnioskodawcy należała obsługa ciągnika rolniczego marki U. z dwoma przyczepami i wykonywanie, przy jego użyciu wszystkich prac transportowych i pielęgnacyjnych w sadach owocowych (...). Jako kierowca pracę miał przez cały rok, pracował przede wszystkim w sadach w Krasiczynie, ale też w J., B., R., A. w miejscowościach tych były 10-40 ha sady jabłoni i śliw. W każdym z sadów pracowało po 5-6 osób, w tym kierowca ciągnika. Wnioskodawca wykonywał prace związane z koszeniem trawy, opryskami, woził wodę, środki chemiczne, owoce, drzewo, trawę. Obsługiwał kosiarkę, rozdrabniacz drewna, opryskiwacz, otrząsacz do śliwek. W razie potrzeby pracował na terenie wytwórni w P., rozwoził węgiel, szkło. Jeździł też ciągnikiem do W., gdzie były magazyny środków do produkcji win i napojów. Razem z wnioskodawcą jako robotnicy fizyczni w sadzie pracowali świadkowie: K. S. (1), R. P. (1) i Z. H.. Pracę wykonywali na jednej zmianie, przez osiem godzin. Mieli ustaloną godzinową stawkę wynagrodzenia.

W okresie od 1 marca 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. wnioskodawca był zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu. Następnie za porozumieniem między zakładami pracy wnioskodawca został zatrudniony w Nadleśnictwie K. w K..

Dowód: 1. Akta osobowe wnioskodawcy z firmy (...):

- Porozumienie między zakładami pracy z dnia 22.10.1982 r.

- umowa o pracę z dnia 3.01.1983 r.,

- karta obiegowa zmiany,

- angaże za lata 1983-1992,

- świadectwo pracy z dnia 9.04.1993 r.

2. zeznania świadków:

- R. P. (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. – 33 min.),

- K. S. (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. – 40 min.),

- z. H. (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. – 46 min.),

3. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy z dn. 3.11.2014 r. - 51 min.).

Z dniem 9 kwietnia 1993 r. wnioskodawca podjął pracę jako drwal, a następnie drwal - operator maszyn i urządzeń leśnych. Pracę w Nadleśnictwie K. wykonywał do 30 grudnia 1995 r. i otrzymał świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Okres tego zatrudnienia w wymiarze 2 lata, 5 miesięcy i 5 dni został uwzględniony przez organ rentowy.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z dnia 27.08.2014 r.

- świadectwo pracy z dnia 8.01.1996 r.

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego. Ponadto Sąd uwzględnił dokumentację z akt osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w latach 1983-1992. W aktach tych znajdują się dokumenty wskazujące, że pracował jako kierowca ciągnika w sadzie.

Za pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków pracujących razem z wnioskodawcą: T. F. (2), L. S. (1), R. P. (1), K. S. (1) i Z. H.. Świadkowie ci dokładnie opisali strukturę zatrudnienia zarówno w zakładzie (...) w P., jak i w sadach (...). Wskazali, jakie prace wykonywał wnioskodawca, jak wyglądała organizacja pracy. Sąd podzielił także zeznania wnioskodawcy, który dodatkowo podał jakie prace wykonywał przez sporne okresy zatrudnienia.

Zebrana obecnie dokumentacja wraz zeznaniami świadków i wnioskodawcy potwierdza okres i faktyczny charakter wykonywanej przez niego pracy na stanowisku ślusarza-tłoczarza i kierowcy ciągnika. W rezultacie Sąd uznał, że choć wnioskodawca nie posiada świadectw pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, to w związku z zeznaniami świadków i jego własnymi, możliwe było poczynienie uzupełniających ustaleń, że w okresie od 1969 do 1982 r. pracował jako ślusarz-tłoczarz, a następnie od 1983 r. do 1993 r. jako kierowca ciągnika. Wszystkie zgromadzone dowody wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, wobec czego są wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ponadto emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Równocześnie zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43) - ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 tj. jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- osiągnęli wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzny 60 lat oraz
- posiadają wymagany okres składkowy i nieskładkowy tj. 25 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla ustalenia tych uprawnień - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji - w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie

§ 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zaświadczenie zakładu pracy powinno potwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których uzależnione jest przyznanie emerytury.

Bezsporne jest, że wnioskodawca wykazał, iż ukończył 60 lat oraz posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił też do otwartego funduszu emerytalnego.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym z uwagi na brak świadectw pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, sporny okazał się charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę:

- 1 września 1969 r. – 31 grudnia 1982 r. w (...) Zakładach (...) w P. na stanowisku ślusarza-tłoczarza oraz

- 3 stycznia 1983 r. – 8 kwietnia 1993 r. w Zakładach (...) w P. na stanowisku kierowcy ciągnika w łącznym wymiarze 21 lat 1 miesiąca i 14 dni.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym – dokumentacji osobowej oraz w zeznaniach świadków i jego własnych. Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np. z dokumentów - wystarczą dowody np. z zeznań świadków i stron. Na tej podstawie Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne, a jego żądanie co do zmiany zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym charakteru zatrudnienia zasługuje co do zasady na uwzględnienie.

Sąd przyjął bowiem, że praca wnioskodawcy w obu wskazanych firmach zarówno w Zakładach (...) w P. na stanowisku ślusarza-tłoczarza oraz w Zakładach (...) w P. na stanowisku kierowcy ciągnika wykonywana była w warunkach szczególnych. Przy czym Sąd uznał, że w Zakładach (...) takie zatrudnienie wnioskodawca wykonywał po powrocie do pracy ze służby wojskowej tj. od 16 kwietnia 1976 r. do 31 grudnia 1982 r. (6 lat, 8 miesięcy i 15 dni). W ocenie Sądu praca przy agregatach do produkcji siatki metalowej niewątpliwie mieści się w kategorii prac związanych z przeróbką plastyczną metali i polegała ona na tłoczeniu siatki z blachy stalowej. Równocześnie Sąd uznał, że zarówno z zeznań świadków, jak i wnioskodawcy wynika, że ten rodzaj prac, jako lepiej płatnych powierzono wnioskodawcy dopiero po powrocie z wojska. Przed powołaniem do służby wojskowej, co wynika z zeznań wnioskodawcy, pracował on przy różnych pracach, w tym przy cięciu i tłoczeniu elementów z blachy.

Z kolei jako kierowca ciągnika marki U. '60 i '80 wnioskodawca pracował przez cały okres zatrudnienia w drugiej z firm tj. od 3 stycznia 1983 r. do 8 kwietnia 1993 r. (10 lat i 3 miesiące). Łącznie, poza okresem uwzględnionym przez organ rentowy, wnioskodawca wykazał 16 lat i 11 miesięcy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Prace na stanowiskach ślusarza-tłoczarza oraz kierowcy ciągnika, faktycznie zajmowane przez wnioskodawcę, wymienione są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, odpowiednio w dziale III - „W hutnictwie i przemyśle metalowym” - P. plastyczna metali, poz. 45 (...) agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi”. Ponadto w dziale VIII – „W transporcie i łączności” - Transport, poz. 3 – „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych”.

Stanowiska te wymieniono też w przepisach branżowych tj. w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. (Dz. Urz. MPChIL Nr 4) - dział III „W hutnictwie i przemyśle metalowym” - P. plastyczna metali, poz. 45 - (...) agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi”: pkt 2 - tłoczarz, pkt 4 - operator urządzeń tłoczących, 7 - ślusarz. Ponadto w Zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i (...) Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. M.R.L.i G.Ż Nr 2 poz.88) - Dział VIII, poz. 3, pkt 1 – „kierowca ciągnika kołowego”

W orzecznictwie podnosi się, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2012 r., III AUa 1797/11, LEX nr 1130404).

Rozstrzygając kwestię charakteru zatrudnienia wnioskodawcy, Sąd przyjął więc, że wykazał on ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przed dniem 1 stycznia 1999 r. na stanowisku ślusarza-tłoczarza oraz kierowcy ciągnika kołowego.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do emerytury, począwszy od dnia 24 lipca 2014 r. tj. osiągnięcia wieku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu z dokumentacji osobowej oraz zeznań świadków i ich ocena) zwalniają organ rentowy z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w pkt III-im wyroku znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. tj. z 2013 r. poz. 490) - § 11 ust. 2 w zw. § 2 ust. 2. Sąd uznał, iż pełnomocnik wnioskodawcy aktywnie reprezentował swego mocodawcę. Składane wnioski dowodowe zmierzały do szybkiego i rzetelnie wyjaśnienia sprawy. Stąd Sąd dwukrotnie zwiększył minimalną stawkę opłaty z tytułu zastępstwa procesowego.